

Signalizačná správa ÚKSÚP

Vývoj húseníc **spridača amerického a mníšky zlatoritky** postupne prebieha, výskyty sú zatiaľ nízke. Napriek tomu upozorňujeme na ich prípadné premnoženie, najmä v neošetrovaných výsadbách alebo na prístenných alejách, prípadne v parkoch s vhodnými hosťiteľmi.

Spridač americký sa vyskytuje najmä v najteplejších oblastiach Slovenska. Z ovocných drevín napáda predovšetkým jablone, čerešne, orechy, morušu, bazu čiernu a celý rad ďalších i divorastúcich druhov. Z parkových drevín je pre spridača hlavným hosťiteľom javorovec jaseňolistý. Húsenice spridača sú chlpaté, žltozelené, na chrbte majú tmavší pásik. Liahnu sa približne od polovice júna. **Žijú vo veľkých skupinách a obžrané časti stromov obalujú pomerne nápadnou pavučinou a tvoria tzv. pavučinové hniezda.** V júli sa zakukľujú. Kukla býva tmavohnedá až čierna, uložená v pavučinovom kokóniku. Z kukiel sa v priebehu augusta liahnu motýle druhej generácie, ktoré kladú vajíčka a z nich sa liahne ďalšia generácia húseníc. Prezimujú kukly tejto druhej generácie.

Okrem spridača sa niekedy vyskytujú aj húsenice **mníšky zlatoritky**. Dospelé môžu byť až 40 mm dlhé, sú chlpaté a pestro sfarbené. Nežijú v spoločných hniezdach, ale sa rozliezajú jednotlivo po korune stromu. Prezimujú vo forme spoločných zámostkov, ktoré si vytvárajú na koncoch letorastov. Počas roka má mníška tiež 2 generácie.

Účinným spôsobom ochrany je mechanická likvidácia pavučinových hniezd spridača s húsenicami alebo zámostkov mníšok. Čiastočne účinný je aj predjarný postrek. **Pri chemickej ochrane počas vegetácie je potrebné zasiahnuť čo najmladšie húsenice.** Povolené prípravky sa používajú bez ohľadu na rastovú fázu ovocných stromov a taktiež vývinovú fázu húseníc. Na všetky ovocné druhy a okrasné rastliny sa môžu použiť prípravky Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebiteľskom balení – MB), Delta EW 50, Dinastia a len v malospotrebiteľskom balení Decis Al, Sanium Ultra, Sanium Ultra Al (všetky s účinnou látkou deltamethrin), Karate Zeon 5 CS (aj MB), Ninja Zeon 5 CS, Sentinel a Vaztak Pro, do 30.6.2023 Lambdol a len v malospotrebiteľskom balení Samuraj (všetky s účinnou látkou lambda-cyhalothrin) a iba na okrasné rastliny NeemAzal T/S (azadirachtin) a Scatto (deltamethrin). Ďalej je novo povolený biologický prípravok Agree WG s účinnou látkou *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai*. **Všetky uvedené prípravky ničia vlastne húsenice všetkých motýľov,** teda nielen spridača a mníšiek, ale aj piadiviek a pod.

Z ostatných chorôb a škodcov upozorňujeme najmä na **chrastavitosť a múčnatku** na jadrovinách, **méru hruškovú** na hruškách a **americkú múčnatku egreša** na egreši.